

KEMI-TORNION AMMATTIKORKEAKOULU

Thaimaan Suomalainen

Ulkosuomalaisen lehden toimittaminen thaimaalaisessa kulttuurissa

Jaana Kulluvaara

Kulttuurialan opinnäytetyö
Viestinnän koulutusohjelma
Medianomi (AMK)

TORNIO 2011

TIIVISTELMÄ

Kulluvaara, Jaana 2011. Thaimaan Suomalainen. Ulkosuomalaisen lehden toimittaminen thaimaalaisessa kulttuurissa

Opinnäytetyö. Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu. Kulttuuriala. Viestinnän koulutusohjelma. Sivuja 38. Liitteet 1-4.

Tutkin opinnäytetyössäni Thaimaassa ilmestyvää suomenkielistä julkaisua Thaimaan Suomalaista. Tutkin thaimaalaista mediamaisemaa ja paikallista journalismin etiikkaa sekä ammattikäytäntöjä ja suomalaisen lehden paikkaa täysin kotimaisesta poikkeavassa kulttuurissa. Tavoitteenani on selvittää, mitä vaatii tehdä suomenkielistä lehteä Thaimaassa asuville ja matkustaville suomalaisille. Lisäksi selvitän lehden ansaintalogiikkaa sekä kerron pienen lehden toimituspolitiikasta ja työkäytännöistä. Eritoten haluan selvittää, miten kaikki edellämainittu vaikuttaa julkaistujen juttujen luonteeseen ja sisältöön.

Teoreettinen osa työstäni muodostuu Thaimaan journalismin sekä kulttuurierojen esiintuomisesta. Esittelen Suomessa yleisimmin käytössä olevat juttutyypit ja niiden eroavaisuudet kahdessa eri kulttuurissa toimiessa, vaikka kohderyhmänä molemmissa maissa ovat suomalaiset.

Olen valinnut teososaan kolme kirjoittamaani artikkelia, jotka kaikki edustavat erilaisia juttutyyppejä. Käsittelen kirjoittamieni artikkeleiden työskentely-ympäristöä, resursseja ja julkaisukanavaa. Lisäksi haastattelen lehden omistajaa ja päätoimittajaa sekä käytän hyväksi omia kokemuksiani lehtityöstä Thaimaassa.

Thaimaan Suomalainen on pieni, Thaimaassa matkustaville suomalaisille suunnattu informatiivinen lehti, joka on pystynyt pitämään kiinni alkuperäisestä ajatuksesta tehdä lehteä tiedottamisen halusta. Thaimaan ainoana suomenkielisenä printtimediana Thaimaan Suomalainen on pienestä koostaan huolimatta suomalaiselle medialle tärkeä linkki Thaimaahan ja tärkeä kanava kahden maan välillä.

Asiasanat: Thaimaa, journalismi, kulttuurierot, juttutyyppi

ABSTRACT

Kulluvaara, Jaana 2011. Thaimaan Suomalainen (In Thailand as a Finn). Making a Finnish publication in the cultural context of Thailand

Diploma work. Kemi-Tornio University of Applied Sciences. Business and Culture. Degree Programme in Media Arts. Pages 38. Appendices 1-4.

The topic of my thesis is a Finnish language magazine called Thaimaan Suomalainen, which is published in Thailand. I study Thailand's media and the local ethics of journalism, as well as the place of a magazine published in a totally different culture than we are accustomed to here in Finland. My goal is to find out what it takes to make a Finnish language magazine to travellers and to Finnish people living in Thailand. I also try to enlighten the logic of earning and tell a little about the main principles of the editor's policy of publishing. Especially I try to find out how everything mentioned beforehand impacts on the nature of the published stories.

The theoretical part of my study is based on bringing to focus Thailand's journalistic and also cultural features. As the basic knowledge I use the most used types of stories here in Finland and the differences in them when working in a different culture, even though the target audience is the same in both countries.

I chose to use three articles of my own that are all representative of different types of stories. I reflect those stories to my working environment, the resources available as well as to the channel of publication. I also interview the owner and chief editor of the magazine and use my own experiences of working with the publication as well as in Thailand in general.

Thaimaan Suomalainen is a small informative magazine for Finnish travellers, which despite of its working environment has been able to keep up to the original thought of doing the magazine with desire to share knowledge. As the only Finnish language print media in Thailand, Thaimaan Suomalainen is an important link for the Finnish media to the country and especially between two totally different kinds of countries.

Keywords: Thailand, journalism, cultural differences, type of story

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1 JOHDANTO	4
2 THAIMAAN SUOMALAINEN.....	6
2.1 Omistussuhteet.....	7
2.2 Kohderyhmät ja ansaintalogiikka.....	8
3 THAIMAA TOIMITTAJAN TYÖYMPÄRISTÖNÄ	10
3.1 Kulttuuriset erot.....	10
3.2 Journalistinen sääntely ja alan käytännöt	11
4 INFORMATIIVINEN LEHTIJUTTU	16
4.1 Omatoimimatkaaminen ja Thaimaa matkakohteena	16
4.2 Unohtuiko matkustusilmoitus?.....	17
5 MATKARAPORTTI	20
5.1 Advertoaali	22
5.2 Suomi Udon Thanissa	22
6 REPORTAASI.....	24
6.1 Pattayan Pahat pojat	24
6.2 Kritisoivan materiaalin julkaiseminen Thaimaassa.....	25
7 POHDINTA	27
LÄHTEET	29
LIITTEET	32

1 JOHDANTO

Työni on toiminnallinen opinnäytetyö, joka pohjautuu suorittamaani työharjoitteluun Thaimaassa ja kokemuksiini kulttuuriltaan sekä työskentely-ympäristöltään Suomesta eroavasta maasta. Toiminnallisen opinnäytetyön raportissa itse työprosessi puretaan auki ja selvitetään, miten prosessi on edennyt ja mihin johtopäätöksiin prosessin pohjalta on päädytty. Työhön kuuluu raportin lisäksi itse produkti, eli usein jokin kirjallinen tuotos. (Vilka & Airaksinen 2003, 65). Omassa opinnäytetyössäni tutkin juttutyyppeiden mukautumista työskentely-ympäristön mukaan. Puran auki lehdessä julkaistuja, toisistaan poikkeavia, itse kirjoittamiani juttuja. Kerron, miten lehden rahallinen motiivi tai esimerkiksi thaimaalainen työskentely-ympäristö, on juttuja muokannut esimerkiksi lisättyinä piilomainonta-osioina tai thaimaalaisen journalistisen sääntelyn vuoksi.

Journalistinen sääntely eroaa maiden välillä muun muassa maiden perustuslaeissa. Suomessa annettiin vuonna 1829 sensuuriasetus, joka määräsi täyden ennakkosensuurin ja rajoitti tuntuvasti mielipiteenilmaisua. Vuoden 1850 kielisäännöksellä kiellettiin julkaisemasta suomeksi muuta kuin taloudellista tai uskonnollista tekstiä. Hallitusmuoto vuonna 1919 sisälsi säännökset sanan- ja painovapaudesta, joita rajoittavat rikoslainsäännökset. Sensuuria pidettiin kuitenkin yllä toisen maailmansodan aikana Suomessa, kuten muissakin maissa. (Wikipedia 2011f.) Suomessa painovapaus on periaatteessa ollut voimassa maan itsenäistymisestä asti ja painovapauslain on korvannut vuonna 2003 annettu laki sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä. Edelleenkin sananvapautta säätelevät rikoslainsäännökset ja tekijänoikeuslait.

Thaimaassa sananvapauslaki määrättiin vasta vuoden 1997 perustuslaissa. Edelleen maassa vallitsee sensuurin käyttö laissa erikseen määriteltyjen asioiden, kuten kuninkaallisen perheen ja buddhismien suhteen. Thaimaassa itsesensuuri on kasvava trendi ja on osittain verrattavissa Suomen Julkisen sanan neuvoston antamiin Journalistin ohjeisiin. Edelleen myös lehdistöä sensuroidaan Thaimaassa ankarasti eritoten kuninkaallista perhettä koskevissa lehtijutuissa sekä kirjallisuudessa.

Tarkastelen näitä maiden journalistisia eroavaisuuksia teososani juttujen analyysissä ja käyn asiaa läpi myös maiden journalistisen sääntelyn sekä käytäntöjen käsittelyosiossa. Lisäksi kerron niistä yhtäläisyyksistä, joita eri maissa ilmestyvillä lehdillä on.

Esimerkiksi piilomainonnan ja puffijuttujen kirjoittamista Thaimaassa ilmestyvä Thaimaan Suomalainen käyttää paljon, kuten myös useat Suomessa ilmestyvät ilmaisjakelu -ja kaupunkilehdet. Esimerkikkeinä voidaan käyttää muun muassa paikallisia Lounais-Lappi ja Uusi Torniolainen lehtiä.

2 THAIMAAN SUOMALAINEN

Thaimaan Suomalainen on ainoa Thaimaassa ilmestynvä suomenkielinen lehti. Lehden isä ja päätoimittaja Asmo Juhana Keronen saatiin, Pattayalla talvehtivan suomalaisyhteisön houkuttelemana, Espanjasta Thaimaaseen vuoden 2005 syksyllä ja Thaimaan Suomalaisen ensimmäinen numero tuli ulos elokuussa 2006.

Thaimaan Suomalainen on ainoa suomenkielinen julkaisu Thaimaassa. Suoritin työharjoitteluni Thaimaan Suomalaisessa, sekä lehteä julkaisevan mediatalon, Pattaya People Media Groupin alaisuudessa. Harjoitteluni kesti lokakuusta 2008 marraskuun loppuun 2009 ja tuona aikana sain tehdä mitä monipuolisimmin tehtäviä medioiden eri osa-alueilla. Aloitin Thaimaan Suomalaisen toimituksessa ilmoitusmyynnin parissa, joka on tärkeä osa lehden toiminnan rahoittamista. Otin yhteyttä vakituisiin ilmoittajiin ja varmistin heidän jatkamisensa myös seuraavassa numerossa. Soitin yrittäjille, jotka aikoinaan olivat lehdessä mainostaneet ja kyselin kiinnostusta uudelleen mainostamiseen. Kerroin lehdestä ja tein mainostarjouksia myös uusille asiakkaille, joiden tarjoamat palvelut voisivat kiinnostaa suomalaisia Thaimaassa asuvia sekä maassa lomailevia lukijoita. Lehti tarjoaa mainospaikkoja niin lehteen kuin internetsivuilleenkin.

Thaimaassa käytävä kauppa muun muassa lehden ja mainostajan välillä on usein niin sanottua oravannahkakauppaa. Mainos saatettiin rahoittaa antamalla esimerkiksi ilmainen yösiija toimittajalle hotellista juttumatkojen ajaksi tai tehtiin piilomarkkinointia esiintuomalla tai suosittelemalla vaikkapa ruokapaikkaa tai yösiijaa matkaraportissa. Muun muassa tämän osoitan konkreettisesti omalla julkaistulla kirjoituksellani, joka sisältää tällaisen niin sanotun puffiosan.

Harjoitteluni melko alkuvaiheessa Thaimaassa tiedettiin tapaus Wincapitan epäiltyjen piileskelystä maassa. Rikollista toimintaa oli suoritettu myös Thaimaassa ja Thaimaan poliisi oli kiinnostunut asiasta. Tiedotettiin Thaimaan DSI:n (Department of Special Investigation) saapuvan Pattayalle, suomalaisomistuksessa olevaan JP-House ravintolaan ja ottavan rikosilmoituksia vastaan maan rajojen sisällä tapahtuneista Wincapita huijauksista. Samalla DSI:n etsivät hakivat piilottelevia päätekijöiksi epäiltyjä. Päätoimittaja pyysi minua seuraamaan rikosilmoitusten kirjaamista ja thaimaalaisen poliisin DSI:n vierailua Pattayalla paikan päältä ja kirjoittamaan siitä

lehden nettisivuille reportaasin. Reportaasi julkaistiin 1.11.2008 lehden nettisivulla ja se kiinnosti myös Suomen mediaa. Myöhemmin MTV3:n ajankohtaisohjelma 45 minuuttia käytti reportaasiani omassa ohjelmassaan lähteenä ja haastatteli minua aiheesta. Yksi teososani kirjoituksista on tämä reportaasi Wincapitasta.

Sain kirjoittaa lehteen ja Thaimaan Suomalaisen internetsivuille lukuisia juttuja, jotka lähes kaikki erosivat lajityypiltään toisistaan. Matkustin muun muassa eri puolilla Thaimaata tehden matkaraportteja. Muutama matkaraporttiini tein myös niin sanottuja puffiosioita, joissa mainitsin mm. yösjän antaneita tahoja ja heidän yrityksiään piilomainontatarkoituksessa. Käytin ilmoitusmyynnistä kertoessani jo mainitsemaani ”palvelus palveluksesta” -tekniikkaa, säästääkseni lehden resursseja. Tämänkaltaisista jutuista teososaani olen valinnut Udon Thanin matkaraportin.

Tein myös informatiivisia, esimerkiksi viisumiasioita koskevia osioita lehteä lukeville suomalaisille, sekä arviointeja turistikohteista ja nähtävyyksistä. Näistä informatiivisista jutuista nostan esille teososassani matkustusilmoituksen tekemisen ohjeen, sekä osoitan lehden tiedottavan toiminnan tarpeellisuuden matkustajille.

2.1 Omistussuhteet

Thaimaassa on kehittynyt kauppalaki, jonka valvonnasta ja toteutuksesta vastaa kauppaministeriö. On olemassa monenlaisia yritysmuotoja, joihin kaikkiin löytyy Suomestakin jonkinlainen vastine. Toimivin yritysmuoto ulkomaalaisille yrittäjille on niin sanottu Company limited, eli toisinsanoen rajavastuuyhtiö, joita on sekä julkisia että yksityisiä. (HansLankari 2011.) Ulkomaalaisen on vaikea omistaa Thaimaassa maata tai harjoittaa yritystoimintaa. Useimmiten asiaa helpottaa thaimaalainen puoliso, jonka nimissä omistaminen on tehty ulkomaalaiselle helpommaksi.

Thaimaan Suomalaisen omistaa kustannusosakeyhtiö MaijaGizmo Co., Ltd. Asmo Juhana Kerosen osuus yhtiöstä on 49 %, sijoitusyhtiö Altra Co., Ltd:n osuus on 39 % ja Siam Oriental Tradingilla on 12 prosentin osuus. MaijaGizmo Co., Ltd on yksityinen rajavastuuyhtiö. Lehden ensimmäinen numero ilmestyi jo vuonna 2006, mutta MaijaGizmo Co., Ltd. perustettiin vasta syksyllä 2008. Vuoden 2010 aikana myös Thaimaan Suomalaisen julkaisu siirtyi Pattaya People Media Groupilta kustannusosakeyhtiö MaijaGizmo Co., Ltd:lle.

2.2 Kohderyhmät ja ansaintalogiikka

Thaimaassa käy vuosittain yli 150 000 suomalaista matkailijaa ja Thaimaassa asuu vakituisesti arviolta 1000 suomalaista. (Suomen Suurlähetystö, Bangkok 2011) Lehden kohderyhmänä olivat ennen pelkästään Thaimaassa lomailevat, asuvat ja talvehtivat suomalaiset, mutta talvesta 2011 alkaen myös Suomessa asuvat ja Thaimaasta kiinnostuneet suomalaiset ovat osa toivottua lukijakuntaa. (Keronen, 2011)

Lehti ilmestyy neljä kertaa turistisesongin aikana, eli syyskuussa, marraskuussa, tammikuussa ja maaliskuussa. Painosmäärä vaihtelee suuresti sesongin sekä kuukauden mukaan. Kuluvan sesongin aikana Keronen kertoo syyskuun 2011 lehdestä otetun vain 2000 kappaleen painos, mutta jo marraskuun lehteä painetaan 4000 kappaletta. Tammi- sekä maaliskuun 2012 lehteä painetaan 5000 kappaletta. (Keronen, 2011)

Lehden hinta on 60 bahtia, eli noin 1,20 €. Lehden myynnillä katetaan lehden julkaisusta sekä jakelusta koituvat kulut. Tuotto koostuu mainoksista. Mainoksien hinnat Thaimaan Suomalaisessa ovat 12 000 - 40 000 bahtia, eli noin 240 – 400 € mainoksen koosta riippuen. Suomen hintatasoon verrattuna Thaimaan Suomalaisessa mainostaminen on melko edullista ottaen huomioon, että yksi lehden numero on voimassa aina kaksi kuukautta. Tänä vuonna Thaimaan Suomalaisen yksittäishinta nostettiin 80 bahtiin, eli noin 1,40 euroon. Lehteä on mahdollista tilata myös Suomeen. Vuosihinta tilaukselle on ollut 16 euroa, jonka lisäksi on tullut toimituskulut. Tarkoitus on nostaa myös tilaushintoja kotimaassa. (Keronen 2011)

Vuoden 2011 syyskuun lehden pääkirjoituksessa Keronen kertoo nykyisin Thaipaleella -nimeä kantavan lehden tulevaisuuden suunnitelmista. Thaimaassa sapattivuottaan viettävä mainostoimiston toimitusjohtaja Mika Mäkinen on lupautunut auttamaan lehteä ulkoasun ja osittain myös sisällön uudistamisessa. Miehen käden jälki näkyy jo syyskuun 2011 lehdessä, sillä lehden sivuille on saatu uusi aihepiiri ruokajutun puitteissa. Ensimmäisen Thaimaan Suomalaisen ilmestymisestä on kulunut tasan viisi vuotta ja alussa Pattayalla jaetusta ilmaisjakelulehdestä on kasvanut Thaimaan suomalaisalueilla, Suomessa ja vähän muuallakin Euroopassa myytävä lehti. Sivuja uusimmassa painoksessa on jo 40 ja vakituisia avustajia alkaa olla riittävästi ja aluetoimittajiakin lehdellä on nykyisin Phuketin ja Hua Hinin seuduilla. Tulevan talven

teemoina lehdessä tulee ulkoasun uudistamisen lisäksi olemaan eritoten jakelun tehostaminen Phuketissa ja maan pääkaupungissa Bangkokissa. Kuudes kausi lehdellä starttaa siis vahvempana kuin koskaan ja kohderyhmien laajentamisen myötä myös levikki tulee kasvamaan. (Thaipaleella 03/11)

3 THAIMAA TOIMITTAJAN TYÖYMPÄRISTÖNÄ

Thaimaan Kuningaskunta (ราชอาณาจักรไทย) eli Thaimaa on noin 65 miljoonan asukkaan valtio Kaakkois-Aasiassa. (Wikipedia 2011a.) Maan pääkaupunki on Bangkok ja Thaimaan Suomalaisen toimitus sijaitsee pääkaupungista 145 kilometriä kaakkoon Chonburin provinssissa, Pattayan kaupungissa. Pattaya on yksi Thaimaan vanhimmista ja suosituimmista rantalomakohteista, mutta sillä on melko ristiriitainen maine matkailijoiden keskuudessa seksiturismin vuoksi. Thaimaan vetovoima lomakohteena on jatkuvassa nousussa ja Pattaya onkin lunastanut paikkansa maan suurimpana lomakohteena. (Wikipedia 2011b.)

3.1 Kulttuuriset erot

Thaimaa on vahvasti buddhistinen maa. Yli 90 prosenttia kansasta kuuluu kyseiseen uskontokuntaan. Tämä näkyy vahvasti thaimaalaisten jokapäiväisessä elämässä, kuten myös katukuvassa, sillä munkkeja ja temppeleitä ei voi olla havaitsematta. Thaimaa on kuitenkin hyvin suvaitsevainen maa muiden uskontojen suhteen. Muiden uskontojen opetusta ei tosin juuri järjestetä lapsille, joten monet eivät tiedä, mikä on Jumala, Jeesus tai kristinusko. Helpoiten asian heille selittää kertomalla, että Jumala on meidän kristittyjen Buddha. Loput noin kymmenen prosenttia kansasta ovat muslimia, kristittyjä, hinduja sekä pienempien uskontokuntien edustajia. Thaimaassa ollaan melko avoimia ja ymmärtäväisiä erilaisuutta kohtaan, kunhan kritiikki tai loukkaava sanoma ei kohdistu kuninkaaseen, uskontoon tai Thaimaahan yleensä (Thai-klubi Ry, 2011d.). Tästä edellä olevasta lauseesta löytyvät myös pääpiirteittäin Thaimaan journalistisen etiikan säännöt, joita niin paikallinen kuin ulkomainenkin media maassa noudattaa.

Thaimaa on luokkayhteiskunta, jossa jokainen tietää oman asemansa hierarkiassa. Tiedetyt ruumiinosat ovat toisia arvokkaampia ja puhtaampia, ja pää on kaikkein pyhin, siihen koskemista tulisi välttää. Esimerkiksi länsimaissa melko normaali tapa taputtaa pientä lasta päähän, on erittäin loukkaavaa Thaimaassa ja sitä tulee välttää. Jalkapohjat on pidettävä istuessa sivulla osoittamatta ketään, ja kengät tulee riisua astuttaessa thaikotiin tai temppeliin. Nämä ilmenevät hierarkiat ja ruumiinosat tulevat ilmi thaimaalaisessa tervehtimistavassa nimeltään wai. Kumarruksen syvyys ja käsien korkeuden suhde tervehdyksessä määrittää tervehdittävän aseman hierarkiassa. Kuninkaan ja Buddhan tervehtiminen ovat syviä kumarruksia ja kädet edessä ovat korkealla. Thait arvostavat

hillittyä käytöstä, sekä hyvää konservatiivista pukeutumista, vaikka aina sitä ei katukuvasta huomaa. Olkapäitä tai sääriä paljastavia vaatteita ei tulisi julkisesti käyttää, mutta turismin myötä ovat myös pukeutumiskoodit muuttuneet suvaitsevaisempaan suuntaan. Tunteiden näyttäminen ja vastakkaisten sukupuolten välinen hellyyden osoitus, kuten käsi kädessä kävely, on edelleen varsinkin vanhempien ihmisten keskuudessa tabu. (Wikipedia 2011d.) Paljastavasti pukeutuminen ja tunteiden avoimesti näyttäminen sekä käsi kädessä kävely ovat ainakin useimmissa Thaimaan turismikaupungeissa jo hyväksytyjä malleja ja turismin myötä thaimaalaiset nuoret ovat alkaneet länsimaalaistua. Ennen matkaani Thaimaaseen luin erilaisista käyttäytymissäännöistä, mutta ne osoittautuivat suurin osa turhiksi. Onhan myös niin, että vaikka Pattaya on seksiturismin kehto, ei maassa virallisesti ole lainkaan prostituutiota. Edelleen käytössä olevat käyttäytymissäännöt, joita myös länsimaalaisten tulisi kunnioittaa, ovat Buddhaan ja Kuninkaaseen liittyviä. (Kulluvaara 2009.)

3.2 Journalistinen sääntely ja alan käytännöt

Suomen viestintäpolitiikka on ollut 1980-luvulle saakka osa kansallista sääntelypolitiikkaa, jolla valtio suuntasi mediajulkisuutta sivistys-, koulutus- ja kasvatustavoitteidensa mukaisesti. Keskeisimmät sääntelymekanismi tässä politiikassa olivat eri viestintäaloille myönnettävät taloudellisen tuet ja sähköisen viestinnän toimilupajärjestelmä, johon on liittynyt yleisradiotoiminnan poliittinen sääntely. Samat sääntelykeinot ovat edelleen valtion keskeisimmät keinot ohjailla Suomen viestintäjärjestelmää (Nieminen, Aslama & Pantti 2005, 15–17), mutta keinojen merkitys on huomattavasti kaventunut kahdenkymmenen vuoden takaisesta. Markkinasääntely on nykyisin astunut monin paikoin julkisuuden poliittisen sääntelyn tilalle.

Lainsäädännössä lehdistön toiminnan sääntely tulee esiin muun muassa painovapauslaissa ja rikoslaissa. Lehdistön toimintaan liittyy läheisesti myös oikeudenkäymiskaaressa olevat lähdesuojamaininnat. Tärkeimpiä yksittäisiä lakeja viestinnän sisällöllisen sääntelyn kannalta Suomessa ovat perustuslakiin sisältyvät sananvapauspykälä ja julkisuusperiaate, sekä edellä mainittujen kanssa joskus ristiriidassakin oleva oikeus yksityisyydensuojaan. Keskeisimmät kohdat rikoslaissa tässä suhteessa ovat kotirauhan ja julkisrauhan rikkomista, salakuuntelua, salakatselua, kunnianloukkausta ja viestintäsalaisuuden rikkomista koskevat pykälät. Sananvapauden

ja median suhteesta tarkemmin säädetään laissa sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä. (Herkman & Vähämaa 2007. 10, 12, 104)

Suomessa ei ole minkäänlaista ennakkosensuuria, joten toimittajan on työssään noudatettava lakia ja hyvää lehtimiestapaa, eli Journalistin ohjeita. Journalistin ohjeet ovat syntyneet lehdistön omasta halusta säädellä ja valvoa toimintaansa yli lain vaatimusten. Journalistin ohjeet siis tarkoittavat lehdistön itsensä määrittelemää ohjeistusta sille, mitä asioita ja miten asioita lehdistö ei voi käsitellä ja kuinka toimittajien ylipäänsä tulee työssään toimia. Journalistin ohjeiden eli hyvän lehtimiestavan noudattamista valvoo Julkisen sanan neuvosto, joka on syntynyt 1960-luvun lopulla. Neuvosto voi antaa tutkittavakseen tulevista jutuista langettavia tai vapauttavia päätöksiä, mutta se ei kuitenkaan ole tuomioistuin. Journalistin ohjeet pitävät sisällään säädöksiä journalistien ammatillisesta asemasta ja sen käyttämisestä, tietojen oikeellisuuden vaatimuksista, tietojen hankinnasta, oikaisusta ja vastineesta, sekä yksilön suojasta. (Laitsaari 2011.)

Tampereen yliopiston Journalismin tutkimusyksikössä vuonna 2002 Journalistiliiton teettämän kyselytutkimuksen mukaan toimittajien arvostus journalistin ohjeita kohtaan on edellisen, vuonna 1993 tehdyn, kyselyn jälkeen kasvanut ja ne koetaan varsin tärkeiksi. Ohjeista tärkeimmiksi tutkimuksessa nousivat vaatimus totuudenmukaisesta, olennaisesta ja monipuolisesta tiedonvälityksestä, inhimillisten perusarvojen kunnioituksesta ja muun muassa toimittajan aseman väärinkäytön kiellosta, ulkopuolisen painostuksen torjumisesta sekä henkilökohtaisten ominaisuuksien asiankuulumattoman julkaisemisen välttämisestä. (Harju 2002.)

Thaimaan journalistinen koodisto on hyvin erilainen kuin Suomessa. Thaimaassa vallitsee sananvapaus, joka taattiin vuonna 1997 perustuslain 39, 40 ja 41 artikloissa. Artiklojen mukaan sensuuria voidaan määrätä käytettäväksi kansallisen turvallisuuden takaamiseksi, toisten turvallisuuden turvaamiseksi, yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi, yleisen moraalin suojelemiseksi ja estämään kritiikkiä Thaimaan kuninkaallista perhettä, sekä loukkauksia buddhismia kohtaan. Myös kritiikki kuningasta kohtaan on kielletty perustuslaissa. Suomessakin käytössä olevilla Journalistin ohjeilla, eli lehdistön itsesääteilyllä on pitkät perinteet myös Thaimaassa. Itsesensuuria on käytetty useimmiten lèse majestén, eli majesteettirikoksen, syytösten ja rangaistusten pelossa. (Wikipedia 2011e.)

Myös Espanjassa lehtityössä toimineen Thaimaan Suomalaisen päätoimittajan Asmo Juhana Kerosen mielestä thaimaalainen journalismi poikkeaa kotimaisesta ja myös eurooppalaisesta yleisesti hyväksytystä mallista suuresti. Kerosen mukaan Thaimaassa voi kuvausryhmä mennä sisään esimerkiksi ensiapupoliklinikalle kuvaamaan kokoon harsittavaa ja elämästään taistelevaa puukotuksen uhria, joka on saanut 57 puukoniskua eri puolille kehoa. Potilaan ympärillä häärii sitten tohtorien ja hoitajien lisäksi kuvausryhmä. Myös niin järkyttäviä kuvia julkaistaan, sekä lehdissä että televisiossa, ettei Suomessa nähtäisi tällaisia ikinä. Kaikenmaalaista lehdistöä maassa koskee laki, että kuningasperhettä ei saa arvostella millään tavalla, eikä kaikkialla rehottavasta lahjonnastakaan saa kirjoittaa. (Keronen 2011.)

Jo vuoden 1957 Etikettisäännöt Suomen sanomalehtimiehille pitivät sisällään ajatuksiltaan melko samanlaisen ohjeistuksen kuin nykyinenkin, mutta on ajan henkeen sopivaksi kirjoitettu. Kohdassa, joka koskee ihmisoikeuksia, lukee ohjeena, että ei saa kertoa itsemurhasta, ellei se ole tapahtunut huomiotaherättävissä olosuhteissa tai suuremman rikoksen yhteydessä. (Julkisen sanan neuvosto 2011) Thaimaalaisen lehdistön jokapäiväiseen työkuvaan kuuluu itsemurhien ja henkilökohtaisten tragedioiden raportoiminen mahdollisimman realistisin kuvin, kun taas suomalaisen lehdistön noudattamien Journalistin ohjeiden mukaan jokaisen ihmisarvoa on kunnioitettava. Ohjeiden mukaan sairaus- ja kuolemantapauksissa sekä onnettomuuksien ja rikosten uhreista uutisoitaessa on aina noudatettava hienotunteisuutta. Yksityisyyden ja ihmisarvon kunnioittaminen eroavat Suomen ja Thaimaan lehdistön välillä suuresti. (Journalistin ohjeet 2005. 26, 28)

Thaimaan Suomalainen kertoo noudattavansa paikallisia pelisääntöjä paitsi jos joku suomalainen on vangittu ja pidetty vangittuna täysin syyttömänä, tai viranomaiset ovat yrittäneet saada suomalaisen maksamaan esimerkiksi sellaisia kuluja, jotka kuuluisivat yleisen oikeustajun mukaan thaimaalaiselle. (Keronen 2011.)

Kuva 1. Itsemurhaa hirttäytymällä yrittänyt ja tajuttomassa tilassa makaava Miss Pramesawad. (Pattaya People 2011)

Myös muut journalismin sekä kulttuurin eroavaisuudet tekevät lehden toimittamisesta Thaimaassa hankalaa. Ilmoitusmyynnistä tekee erityisen haastavaa Thaimaassa asuvien suomalaisyrittäjien asenne mainostamista kohtaan, sekä halpa hintataso niin elämisen kuin kaupankäynninkin suhteen. Osa mainoksesta kieltäytyneistä oli sitä mieltä että sijoittaminen mainostamiseen olisi tarpeellista vasta sitten, kun asiakasmäärät olisivat laskussa. Toinen osa taas ei halunnut mainostaa koska taloudellinen tilanne oli huono, eivätkä he nähneet mainostamisen parantavan asiakastilannetta, vaan kertoivat osallistuvansa mainostamiseen vasta kun tilanne kohenee. Asenne mainostamiseen eroaa mielestäni suuresti Suomessa ja Thaimaassa ja oli mielenkiintoista kuulla miten mainostamista tehokkaampana markkinointitapana pidettiin muun muassa niin sanottua puskaradiota. Mielenkiintoista oli myös, ettei mainostamista nähty kauaskantoisena vaihtoehtona oman yrityksen esiintuonnissa matkailijoiden tietoisuuteen, eikä myöskään ennaltaehkäisevänä toimenä asiakasmäärien laskun estämiseen. Suomessa ilmoittaminen koetaan kannattavampana liiketoimena kuin Thaimaassa. Vaikka

painetussa mediassa olisikin eroavaisuuksia, niin internetsivuilla mainostamistakaan ei Thaimaassa samalla tavalla arvostettu kuin Suomessa. (Kulluvaara 2009)

4 INFORMATIIVINEN LEHTIJUTTU

Sana informatiivinen tarkoittaa tietopitoista, (hyvin) tiedottavaa; (vain) tietoa antavaa. (Korpela 2011) Informatiivinen juttu on siis faktakirjoitus, jonka tarkoituksena on tiedottaa tärkeistä ja osittain myös ajankohtaisista asioista. Informatiivinen lehtijuttu ei ole uutinen ja sen ei ole tarkoitus olla viihdyttävä. Informatiivisia juttuja löytyy eritoten tiedotuslehdistä, joita käytetään muun muassa useilla toimialoilla, sekä suurissa yhteishyödyllisissä hankkeissa. Näiden lehtien tarkoituksena on jakaa tietoutta muun muassa hankkeen sisällöstä tai yleishyödyllistä tietoa erilaisten toimialojen edustajille. Informatiivisia lehtijuttuja ilmestyy lähes jokaisessa lehtityypissä, päivittäislehdistä iltapäivälehtiin, sekä oman alan erikoislehtiin ja vain informatiivisten juttujen määrä vaihtelee suuresti.

Thaimaan Suomalainen toimii Thaimaassa matkustaville suomalaisille informatiivisena mediana eritoten internetsivujensa kautta, mutta myös lehdessä julkaistaan tiedottavia lehtijuttuja. Kirjoitin lehdessä julkaistun informatiivisen jutun ulkoministeriön matkustilmoituksen täyttämisestä, joka oli suunnattu eritoten omatoimimatkailua harrastaville Suomen kansalaisille.

4.1 Omatoimimatkaminen ja Thaimaa matkakohteena

Omatoimimatka on matka, jossa varataan matkaliput (lento-, juna-, bussi- tai laivalippu tai niiden yhdistelmä) sekä majoitus esimerkiksi internetistä, lentoyhtiöltä, matkatoimistosta tai suoraan hotellista ja määritetään itse oma henkilökohtainen matkaohjelma. Omatoimimatkailijaa kutsutaan usein reppureissaajaksi, reilaajaksi tai halpamatkailijaksi. Nimityksiä on useita, mutta matkanteon idea aina sama. (Lennä Lomalle, 2011) Omatoimimatkailusta on tullut vuosi vuodelta suositumpaa. Monet Thaimaassa pakettimatkanneet, ikään ja sukupuoleen katsomatta, valitsevat nykyisin itse vapaamman tavan matkustaa maahan ja usein myös viipyvät maassa kauemmin.

Sesongin 2008 - 2009 aikana Thaimaassa nähtiin paljon poliittista kuohuntaa. Ulkoministeriö antoi matkustustiedotteita, joiden mukaan suomalaisten matkailijoiden tulisi noudattaa varovaisuutta, eritoten maan pääkaupungissa Bangkokissa. Heti sesongin alussa marraskuussa 2008, Peoples Alliance for Democracy (PAD) operaatio nimeltään Hiroshima sulki sisäänmenoväylät lentoasemalle ottaen

matkustajaterminaalin haltuunsa. Keltapaitaiset PAD:n mielenosoittajat vaativat silloisen pääministerin Somchai Wongsawatin hallituksen eroa. Lentoliikenne seisahtui täysin kahdeksaksi päiväksi, 25. marraskuuta – 3. joulukuuta väliseksi ajaksi. Tuhansittain lentomatkustajia jäi saarroksiin Thaimaahan. Suvarnabhumi avattiin jälleen 5. joulukuuta, kun Thaimaan perustuslaillinen tuomioistuin hajoitti hallituksen. (Wikipedia 2011d.) Vakavien poliittisten uhkien lisäksi kaikki muistavat vuoden 2004 Intian valtameren maanjäristystä seuranneen tsunamin ja sen kohtalokkaat seuraukset. Tsunamissa kuoli 179 suomalaista ja jos kaikki suomalaiset omatoimimatkaajat olisivat tehneet matkustusilmoituksen ulkoministeriölle, olisi omaisille saatu nopeammin tietoa heistä ja heitä olisi osattu etsiä aikaisemmin.

4.2 Unohtuiko matkustusilmoitus?

Thaimaan Suomalaisen marraskuussa ilmestyneessä Talvi 08/09 numerossa julkaistu informatiivinen juttuni Unohtuiko matkustusilmoitus? (LIITE 1) oli ajankohtainen, sillä Thaimaa luokiteltiin ulkoministeriössä kriisialttiiksi maaksi. Thaimaassa on ollut vuodesta 2004 asti voimassa poikkeustila ja suomalaisia matkailijoita kehoitettiin seuraamaan uutisia ja välttämään alueita joilla mielenosoituksia esiintyy. Suomessa ilmestyvälle informatiivisen jutun kirjoittamiselle voivat usein olla vähäisemmät syyt kuin Thaimaassa. Maiden kulttuurisista sekä maantieteellisistä eroista johtuen Thaimaassa informatiivinen juttu perustuu usein vakavampiin asioihin, kuten esimerkkitapauksessani mielenosoituksiin, sekä maassa vallitsevaan poikkeustilaan. Pahimmillaan ne voivat johtaa tilanteeseen, jossa henki on uhattuna. Poliittinen epävakaus toi mukanaan varoituksia pommiuhista pääkaupungissa ja omatoimimatkaajien suosiossa oleva ja kulttimaineeseen noussut Khao San Road maan pääkaupungissa Bangkokissa, oli useiden maiden ulkoministeriöiden varoituslistalla vuoden 2008 lopussa ja ulkomaalaisia kehoitettiin välttämään aluetta. Thaimaan Suomalainen pyrkii julkaisemaan ajankohtaisimmat tiedottavat juttunsa nettisivuillaan, eritoten kun kyseessä on matkailijoiden turvallisuuteen liittyvät asiat.

The form is titled "HENKILÖTIETOJEN REKISTERILOMAKE KRIISITILANTEITA VARTEN". It includes the following fields and sections:

- Edustusto:** (Representative)
- Osoite:** (Address)
- Puhelin:** (Phone)
- Telefaksi:** (Fax)
- Henkilötunnus:** (ID Number)
- 1. Henkilötiedot** (Personal Information):
  - Sukunimi (myös entinen): (Surname (also former))
  - Kaikki etunimet: (All first names)
  - Kansalaisuus: (Citizenship)
    - ☐ Suomi (Finland)
    - ☐ Muu, mikä: (Other, which:)
  - Muun kuin Suomen kansalaisen selvitys perusteesta saada palveluja kriisitilanteessa: (Statement of grounds for receiving services other than Finnish citizenship in a crisis situation)
- Konsulipalvelulain 1 luvun 25:ssä säädetään ulkomaan kansalaisen oikeudesta saada konsulipalveluja** (According to Chapter 25 of the Consular Services Act, foreign citizens have the right to receive consular services)
- Passin numero, myöntämisaika- ja paikka sekä voimassaoloaika:** (Passport number, issue date and place, and validity period)
- Osoite Suomessa:** (Address in Finland)
- Puhelin:** (Phone)
- NMT/GSM:** (Mobile phone number)
- Osoite ulkomailla:** (Address abroad)
- Puhelin:** (Phone)
- NMT/GSM:** (Mobile phone number)
- Mukana olevien huollettavien alaikäisten lasten nimet:** (Names of minor dependents accompanying)
- Liitteenä** (Attachment)
- Henkilötiedot** (Personal information)
- E-mail:** (Email)
- puhelin, mälleni h** (phone, my address)
- nys** (yes)

Kuva 2. Suomen ulkoministeriön kaavake matkustustietojen ilmoittamiseen. (Thaimaan Suomalainen Talvi 08/09)

Thaimaan Suomalainen toimii äänenä ulkoministeriölle ja toi tässä tapauksessa ihmisten tietoisuuteen asian, joka olisi hautautunut ulkoministeriön internetsivuille. Yhteistyö ulkoministeriön kanssa on tärkeää ja vuorovaikutteista. Lehden journalistisena periaatteena Keronen kertoo olevan edistää suomalaisten Thaimaa – tietoutta sekä yhteistyöprojekteja maidemme välillä. (Keronen, 2011)

Ajankohtaisuudestaan huolimatta Unohtuiko matkustusilmoitus? -juttu julkaistiin internetsivujen sijasta lehdessä. Tieto matkustusilmoituksesta löytyy internetistä ulkoministeriön sivuilta ja julkaisukanavaksi haluttiin myös printtimedia, mahdollisimman monen ihmisen saavuttamiseksi. Uskon että Thaimaan Suomalaisen päätös julkaista juttu painettuna perustui useiden iäkkäämpien suomalaisten ja internetiä vähemmän käyttävien omatoimimatkaajien tavoittamiseen. Perustelisin päätöksen myös sillä että usein myös matkustajat luottavat paikallisiin uutisiin enemmän ja turvautuvat ulkoministeriön internetsivuihin vasta kriisitilanteissa, joten matkustusilmoituksesta ei tietoa ollut eri medioissa tarpeeksi. Lisäksi juttu oli sopiva lisä passiasiaa koskevan jutun seuraksi lehden tiedottavaan osuuteen. Thaimaan Suomalaisen päätoimittajan toimituspolitiikka lehden ja internetsivujen suhteen on melko selvästi eriytetty.

Internetsivuilla julkaistaan enemmän juttuja aiheesta "mitä Thaimaassa tapahtuu" ja lehteen vastaavasti tapahtumien taustoista ja niihin vaikuttaneista henkilöistä. (Keronen 2011)

5 MATKARAPORTTI

Sain työharjoitteluni aikana matkustaa ympäri Thaimaata ja tutustua erilaisiin ja toisistaan poikkeaviin matkakohteisiin. Kirjoitin monista tekemistäni matkoista matkaraportteja, jotka esittelivät matkustustapoja, paikallisia nähtävyyksiä, erikoisuuksia ja koettuja asioita. Nämä matkaraportit ovat juttutyypiltään melko sekalaisia, sillä osin reportaasina ja osittain arvosteluna, tai jopa informatiivisena nähtävät kirjoitukset on vaikea luokitella yhdeksi. Matkaraporteissani kuvailen ympäristöä ja tapahtumia reportaasin tavoin. Kerron usein asioita joilla on informatiivista arvoa lukijalle ja eritoten pyrin mainitsemaan asiat jotka itse opin virheideni kautta, jotta lukija säästyisi kantapään kautta oppimiselta. Arvostelen matkakohteen eri asioita kuten hintatasoa, kulkuyhteyksiä, nähtävyyksiä ja matkakohteen erikoispiirteitä.

Kirjoittamistani matkaraporteista nostan esille Udon Thanista kirjoittamani jutun. Tämän jutun erikoisuutena on sen lähtökohta: Matkani Thaimaan koillisosassa sijaitsevaan Udon Thaniin sai alkunsa lehden myymästä koko sivun mainoksesta.

Kuva 3. Udon Thanissa sijaitsevan suomalaisomisteisen 1Star ravintolan koko sivun mainos. (Thaimaan Suomalainen, Talvi 08/09)

Uskomaton Udon Thani (LIITE 2) perustuu omiin kokemuksiini. Matkakertomukseni ensimmäinen osuus ei täytä puffijutun kriteereitä, sillä ilmaisemani mielipide oli totuudenmukainen, eikä sitä värittänyt lehden keskinäinen kaupankäynti paikallisen suomalaisen ravintolan kanssa, vaikka matkani suuntautuikin kaupunkiin alun perin heidän vuokseen. Kaupunkina Udon Thani on halpa, eritoten viisumimatkaajille suositeltava vaihtoehto ja rantalomakohteista toisenlaista Thaimaata etsiville, sekä ostosparatiisista haaveileville oiva lomapaikka.

Matkakertomukseni toinen osuus Udon Thanin läheisyydessä sijaitsevasta pienestä riisinviljelykylästä Donkhamista ei myöskään ole piilomainonnan värittämää. (LIITE 2) Kylä teki minuun syvän vaikutuksen ja ihastuin aitoon Thaimaahan. Lomakohteena Thaimaan turismikeskuksetkin ovat vaikuttavia ja saavat useat pakettimatkalaiset vaihtamaan euroopan lomakohteet Aasianmatkailuun. Ensimmäistä kertaa Thaimaassa vierailevalle matkaajalle Udon Thani oli uskomaton ja maalaiskylä Donkham vielä uskomattomampi. Aitoihin thaimaalaisiin ja pieneen riisinviljelykylään ilman länsimaalaisia mukavuuksia tutustuminen vaikuttaisi varmasti myös tottuneempaan Aasian kävijään positiivisesti. Elintason heikkoudesta huolimatta ihmiset olivat anteliaita, hyväntahtoisia ja erikoisen iloisia.

Kuva 4. Suurperheen talo Donkhamissa ja oikealla talon vaatimaton keittiö.

Udon Thanin kauneudesta ja Donkhamin aitoudesta huolimatta, sisällytin matkaraporttiin suomalaisnäkökulman vuoksi sekä markkinointitarkoituksessa, erillisen osuuden: Suomi Udon Thanissa, jonka käsittelen advertoaalina, eli puffijuttuna.

5.1 Advertoaali

Advertoaali on lehtijutuksi naamioitu mainos, eli ”puffi”. Kuvataan myös sanoilla ”toimitukselliseen tapaan toteutettu ilmoitus”. Journalismissa on vaadittu juttujen ja mainosten selvää erottamista toisistaan, ja advertoriaalit eriasteisesti hämärtävät tätä eroa. Puffi on siis mainostava uutinen tai lehtijuttu. Sana on melko arkikielinen, mutta advertoaalia yleisemmässä käytössä. Sillä on usein kielteinen sävy, koska mainosten ja toimitetun aineiston sekoittamista toisiinsa pidetään yleensä journalismin perusperiaatteiden vastaisena. (Korpela, 2011)

Suomen Journalistiliiton vuonna 2002 Tampereen yliopiston Journalismin tutkimusyksikössä teettämän kyselytutkimuksen mukaan, lehdistö pitää journalistin ohjeista vähiten tärkeänä esimerkiksi yksittäisiä toimittajan työhön liittyviä ohjeita, kuten piilomainonnan estämistä. (Harju 2002) Tämä on mielestäni ymmärrettävää, sillä kaikenlaisessa mediassa markkinasääntely on ottanut suuremman otteen. Toimittajien mielestä puffijuttujen kirjoittaminen on pieni paha ja esimerkiksi myös television saralla käytetään tuotesijoittelua entistä enemmän. Internetin ja monimediaisuuden vallatessa alaa, printtimedian on taisteltava tarpeellisuudestaan. Advertoaalit yleistyvät lähes kaikissa lehtityypeissä, sillä mainostajien tärkeys korostuu lehtien taistellessa olemassaolostaan. Eritoten pienten ulkosuomalaisten lehtien kuten Thaimaan Suomalaisen on käytettävä puffijuttuja mainosten myymisen apuna.

5.2 Suomi Udon Thanissa

Suomi Udon Thanissa (LIITE 3) täyttää advertoaalin, eli puffijutun kriteerit. Kirjoitin osion suomalaisista ja eritoten 1Star ravintolasta, koska näin oli ennalta sovittu aiemmin tehdyssä mainoskaupassa. Kirjoittamani asiat ravintolasta ovat kyllä totuudenmukaisia, mutta erityisen myönteiseen sävyyn kirjoitettuja. Kirjoituksen ja haastattelun suomalaisesta maatilalan omistajasta Jarista liitin mukaan, jotta ravintolasta sekä omistajista kertominen ei olisi ilmiselvää mainostamista ja jotta saisin jutun suomalaisosioon muitakin esimerkkejä Koillis-Thaimaassa viihtyvistä suomalaisista.

Kuva 5. 1Star-ravintolan suomalaisomistajat Timo (vas.) ja Risto

Thaimaan Suomalaisen päätoimittaja Asmo Juhana Kerosen motto toimittamisessa on, ettei lehti ole hankaloittamassa kenenkään liiketoimintaa vaan pikemminkin edistämässä sitä. (Keronen, 2011) Thaimaan halpa elintaso muuttaa kaupankäyntiä suomalaisesta ilmoitusmyynnistä poikkeavaksi siten, että hinta ja sen tarjoama sisältö ei voi olla aina vakio. Vaikka lehden aseman ainoana suomalaisena julkaisuna luulisi olevan mainosmarkkinoilla vahva, sen täytyy tehdä paljon myönnytyksiä ja edistää mainosten myyntiä muun muassa juuri tämän kaltaisilla puffijutuilla. Vastaavanlaista kaupankäyntiä harjoittavat Suomessa monet ilmaisjakelu – ja kaupunkilehdet. Myös niiden toimeentulo on kiinni mainostajista.

Lähialueen ilmaisjakelulehdistä kuten Lounais-Lapista, Meri-Lapin Helmestä ja Uusi Torniolainen -lehdestä löytyy samankaltaisia esimerkkejä ja myös suoria pieniä haastatteluosioita, joiden tarkoituksena on esitellä paikallisia yrityksiä ja yrittäjiä.

6 REPORTAASI

Reportaasi on laaja selostus jostakin tapahtumasta, ilmiöstä, matkasta tai ihmisestä. Rakennusaineet reportaasin kirjoittamiseen ovat moninaiset: asiatiedot, haastattelut, kuvat ja kirjoittajan henkilökohtaiset havainnot sekä tunteet, tunnelmat ja näkemykset. Reportaasissa kieli on viihdyttävämpää, rikkaampaa ja se saa olla persoonallisempaa kuin lehtijutuissa yleensä. Tekijän omat näkemykset painottuvat ja kirjoitus voi olla asiapainoittainen tai viihteellinen. Kuvien osuus reportaasissa on tärkeä. (Sanomalehdet.fi 2011) Reportaasin tulisi kertoa asiat kuvailevasti niin, että lukija voi kokea olevansa tapahtumassa mukana.

6.1 Pattayan pahat pojat

Kirjoitin Thaimaan Suomalaisen internetsivuille reportaasin Suomessakin edelleen ajankohtaisesta aiheesta, pyramidihuijaus Wincapitasta. Työharjoitteluni alkuvaiheena Pattayalle saapui Bangkokista Thaimaan lahjomattomana pidetty poliisi DSI, joka on verrattavissa länsimaalaisille ainakin elokuvien kautta tuttuun yhdysvaltojen versioon FBI:hin. Suomessa poliisien toimintaa nähdään läheltä vain esimerkiksi puhallusratsioiden yhteydessä, mutta muunlaiset operaatiot ovat yleensä erittäin suljettuja ulkopuolisilta. Thaimaassa oli toisin ja muun muassa aseiden jatkuvaan läsnäoloon sai tottua. Kaikki ravintolan asiakkaat pääsivät seuraamaan rikosilmoitusten vastaanottoa ja reportaasini Pattayan pahat pojat (LIITE 4) oli todella realistinen kuvaus tapahtumista paikan päältä. Vaikka reportaasi julkaistiin suomenkielellä ja lehden internetsivuilla, piti päätoimittajan sisällön vuoksi miettiä julkaisemista. Kun kyseessä on thaimaalainen lainvalvonta, olisi minun pitänyt kirjoittaa asiasta vähemmän realistisesti, eikä käyttää pelkästään länsimaalaista näkökulmaa asioiden kulkuun. Oltuani Thaimaassa vasta viikon, en tiennyt thaimaalaisesta journalismin sääntelystä vielä mitään ja kirjoitin reportaasini käyttäen koulussa oppimaani tapaa ja kirjoittamalla totuudenmukaisesti, asioita kaunistelematta.

Reportaasin aihe oli kiinnostava, sillä kyseessä oli Suomessa käynnissä oleva laaja rikostutkinta. Käytin reportaasissa tapahtumien kuvailun lisäksi haastattelua tuomaan lisää näkökulmaa juttuun. Rikosilmoitusta tehneen nimettömän haastateltavan osio loi mielestäni reportaasin uuden ulottuvuuden ja mahdollisti lukijalle paremman mahdollisuuden ymmärtää mistä tapauksessa oli kysymys. Osio oli tarpeellinen myös

itselleni toimittajana, sillä en ollut ennen tehtävänantoa tutustunut Suomen mediassakin suurta huomiota saaneeseen pyramidihuijaus Wincapitaan ja keskityin lähinnä vain kuvailemaan tapahtumia paikan päältä.

6.2 Kritisoivan materiaalin julkaiseminen Thaimaassa

Ongelmallista päätoimittajan kannalta kirjoittamassani reportaasissa oli sen kritisoiva sävy. Thaimaalaisten journalististen sääntöjen mukaan, sekä myös perustuslaissa jätetty oikeus sensuurin käyttämiseen, kieltää kritiikin maata kohtaan. Reportaasissani oli kyse korkeasta thaimaalaisen poliisiyksikön toiminnasta ja kritiikistäni sitä kohtaan. Oli vaarana että se voitaisiin tulkita negatiivisesti, vaikka en kritiikkiäni suoraan maata kohtaan kohdistanutkaan. Keronen pitääkin lehden tekemistä Thaimaassa haasteellisena, sillä se on jatkuvaa taiteilua ja miettimistä voiko tiettyjä juttuja julkaista vai ei. Lisäksi on ihmisiä, jotka ovat katsooneet oikeudekseen mustamaalata niin päätoimittajaa kuin lehteäkin julkisesti. Keronen sanoo, ettei ole viitsinyt puuttua siihen, vaan on antanut työn jäljen puhua puolestaan. (Keronen 2011)

Kritisoivaa materiaalia julkaisseet tahot ovat Thaimaassa kärsineet erilaisia rangaistuksia. Esimerkkitapauksia löytyy useita. Herjaussyytteiden uhalla on jo pitkään hiljennetty hallituksen kritisoijia ja sanotaankin että Thaimaan kerran niin ryhdikästä vapaata lehdistöä poljetaan hiljalleen kuoliaaksi. Lehdistön hiljentämistä tapahtuikin yllättävän paljon Thaimaassa vuosittain. Esimerkiksi elokuussa 2005 Siam Rath Weekly News lehden päätoimittaja Rungruang Preechakul erosi virastaan sen jälkeen, kun lehti kertoi väitetystä hallituksen epäonnistumisesta lintuinfluenssakriisin hoidossa. Myös marraskuussa 2006 Thaimaan sotilasjunta peruutti suosituksen ohjelman, MCOT:n Khui Khaon, sillä anti-Thaksin liike, joka oli saanut hiljaittain valtaa sotilaallisessa vallankaappauksessa, väitti ohjelman vetäjän ja tärkeän thaimaalaisen politiikan kommentaattorin Sorrayuth Suthassanachindan kannattavan kukistettua pääministeriä. (Wikipedia 2011e.) Esimerkkejä löytyy vuosittain useita ja eritoten Thaksin Shinawatran hallituksen aikana toimittajien karkotuksia, herjaussyytteitä ja majesteettirikossyytteitä on määrättömiin. Syytteiden määrän kasvu on ollut hurjaa. Tammikuusta 2006 vuoden 2011 toukokuuhun on pelkästään lèse majesté -syytteitä oikeudessa ollut yli 400. Määrien huiman lisääntymisen uskotaan liittyvän vuoden 2006 sotilaallisesta vallankaappauksesta johtuvan polarisaatioon ja herkkähipiäisyyteen vanhentuneen kuninkaan rappeutuneen terveydentilan vuoksi. (Wikipedia 2011g.)

Internetiä tutkiessaan löytää useita tapauksia, joissa ulkomaalaisia lehdistön edustajia on karkotettu maasta kirjoittamiensa juttujen vuoksi. Suomessa vallitsevaan sananvapauteen ja lehdistön oikeuksiin verrattuna Thaimaassa täytyy olla hyvin varovainen kirjoittamansa materiaalin suhteen, niin paikallisten kuin ulkomaistenkin journalistien ja heidän ilmaisuväylästään riippumatta.

7 POHDINTA

Työharjoitteluni Thaimaassa oli mielenkiintoinen ja kasvattava kokemus henkisesti ja hyödytti minua muutenkin kuin ammatillisessa mielessä. Täysin erilaisessa kulttuurissa työskentely ja eläminen oli opettavaista. Työn kannalta journalistiset erot olivat suuria. Muun muassa rikosten ja itsemurhien tekijöiden nimien ja kuvien uutisointi paikallisissa lehdistä oli avointa: paljastavia otoksia kuolleista ihmisistä ja uhrien sekä tekijöiden nimiä. Nämä eroavaisuudet, niin kulttuurillisesti kuin journalistisesti, saivat minut tekemään opinnäytetyöni ainoasta suomalaisesta lehdestä Thaimaassa.

Pienen lehden toimittaminen erilaisessa kulttuurissa vaatii monikulttuurista lähestymistapaa ja päätoimittajalla tulee olla hyvä tilannetaju tehdessään julkaisupäätöksiä. Thaimaan Suomalaisen juttutyypit ovat monipuolisia, eikä mainonnan sisäistäminen juttuihin eroa suomalaisen lehdistön tyylistä tehdä bisnestä.

Thaimaan Suomalainen on nuori lehti, joka kehittyessään ja sopeutuessaan maahan kokee muutoksia jatkuvasti. Tämä opinnäytetyö perustuu lehden toimittamiseen sesonkina 2008–2009 ja sen jälkeen on Thaimaan Suomalaisessa tapahtunut paljon. Näkyvin muutos on nimenmuutos. Thaimaan Suomalainen kantaa nykyisin nimeä Thaipaleella. Kerosella on kokemusta muun muassa Espanjassa ilmestyvästä Olé-lehdestä ja hän tietää kokemustensa pohjalta, että esimerkiksi lehden levikin alkaa nähdä vasta viiden vuoden kuluttua. Markkinatalouden muutosten ja lehden ulkoisten muutosten vuoksi myös lehden myyntihinta on muuttunut ja muun muassa lehden julkaisija on vaihtunut. Lisäksi lehden kohderyhmää on alettu laajentaa ja myös lehden levikkiin panostetaan koko ajan enemmän. Lehteä myydään kaikilla Thaimaan niin sanotuilla suomalaisalueilla eli Pattayalla, Phuketissa, Hua Hinissa, Bangkokissa ja Koh Changilla. Suomessa jakelusta vastaa ThaiBooks ja se on tilattavissa heidän kauttaan kaikkialle Suomeen. Syyskuussa 2011 ilmestyneessä Thaipaleella lehdessä pääkirjoituksessa Keronen kertoo, että jakelua aletaan tehostaa erityisesti Phuketin ja Bangkokin suunnalla. Myös muita uudistuksia on Kerosen mukaan tulossa muun muassa ulkoasun suhteen. (Thaipaleella 03/11.)

Thaimaalainen kulttuuri on rikas, ihmiset hyväntahtoisia ja mielestäni meillä suomalaisilla olisi paljon opittavaa heiltä. Myös Thaimaan Suomalainen on taidonnäyte siitä, kuinka pieni lehti voi täyttää monta erilaista tehtävää suomalaisten matkustajien ja

Thaimaassa asuvan suomalaisyhteisön keskuudessa. Thaimaan journalismi kehittyy maan länsimaistumisen myötä koko ajan ja sitä kuten Thaipaleella lehdenkin kehitystä on mielenkiintoista tarkkailla tulevaisuudessa tarkemmin.

LÄHTEET

AINEISTOLÄHTEET

Keronen, AsmoJuhana 2011. Haastattelu osa 1. Sähköposti, 16.9.2011

Kulluvaara Jaana 2009. Työharjoittelupäiväkirja lokakuu 2008 - maaliskuu 2009.

Thaimaan Suomalainen. Kevät 2009. Uskomaton Udon Thani. Sivut 4-6.

Thaimaan Suomalainen. Pattayan pahat pojat. 1.11.2008.

<http://www.thaimaansuomalainen.com/default.asp?Folder=16&IdArticle=14503>

Thaimaan Suomalainen. Talvi 08/09. Unohtuiko matkustusilmoitus? Sivu 28.

TEORIALÄHTEET

HansLankari 2011. Yritystoiminta Thaimaassa. Luettu ja tulostettu 28.9.2011.

<http://www.hanslankari.com/default.asp?Folder=3978&subFolder=3968>

Harju, Auli 2002. Journalistisen työn sääntely ja ammattietiikka. Journalismin tutkimusyksikkö, Tiedotusopin laitos, Tampereen Yliopisto & Journalistiliitto.

Herkman, Juha & Vähämaa Miika 2007. Viestintätutkimuksen nykytila Suomessa. Viestinnän tutkimuskeskus CRC, Helsingin yliopisto. Viestinnän laitoksen tutkimusraportteja 1/2007

Jaana Kulluvaara 2009. Donkham, Udon Thani, Thaimaa.

Julkisen Sanan Neuvosto 2011. Etikettisäännöt Suomen Sanomalehtimiehille 1957. Luettu ja tulostettu 25.10.2010

http://www.jsn.fi/ohjeet_kautta_aikain/etikettisaannot-suomen-sanomalehtimiehille-1957/

Julkisen Sanan Neuvosto 2005. Journalistin Ohjeet 1.1.2005.

http://www.jsn.fi/journalistin_ohjeet/

Korpela, Jukka 2011. Pienehkö sivistyssanakirja, kaikki sanat, laajat selitykset. Luettu ja tulostettu 20.10.2011

<http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/siv/laaja.html>

Laitsaari, Matti 2011. Journalistin ohjeet ja alan lainsäädäntö. Otavan opisto-Internetix. Luettu ja tulostettu 25.10.2011

http://materiaalit.internetix.fi/fi/opintojaksot/8kieletkirjallisuus/aidinkieli/journalistiikka/ohjeet_lainsaadanto

Lennä Lomalle, 2011. Luettu ja tulostettu 21.10.2011

<http://lennalomalle.com/content/view/100/25/lang,en/>

Nieminen, Hannu; Aslama, Minna & Pantti, Mervi 2005. Media ja demokratia Suomessa. Kriittinen näkökulma. Oikeusministeriön julkaisu 11/2005. Oikeusministeriö, Helsinki

Pattaya People 2011. Act of despair. Luettu ja tulostettu 28.9.2011

<http://www.pattayapeople.com/default.asp?Folder=16&IdArticle=14442>

Sanomalehdet.fi 2011. Lehtikurssi. Luettu ja tulostettu 10.10.2011

http://www.sanomalehdet.fi/files/22/lehtikurssi_.pdf

Suomen Suurlähetystö, Bangkok 2011. Suomi alueella. Luettu ja tulostettu 28.10.2011

<http://www.finland.or.th/public/default.aspx?nodeid=35094&contentlan=1&culture=fi-FI>

Thai-klupi Ry 2011. Uskonto. Luettu ja tulostettu 28.9.2011

<http://www.thaiklupi.fi/?42>

Thaimaan Suomalainen. Talvi08/09. 1Star mainos.

Thaimaan Suomalainen 2009. Udon Thani, Suomi Udon Thanissa.

Thaimaan Suomalainen Talvi 08/09. Unohtuiko Matkustusilmoitus?

Thaipaleella 03/11. Soi neloselta: Luoja varjele mitä sieltä tulee!. MaijaGizmo Co.ltd.

Vilkka, Hanna & Airaksinen, Tiina 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö.
Kustannusosakeyhtiö Tammi, Helsinki.

Wikipedia 2011e. Censorship in Thailand. Luettu ja tulostettu 26.10.2011
http://en.wikipedia.org/wiki/Censorship_in_Thailand

Wikipedia 2011g. Lese-Majesty. Luettu ja tulostettu 27.10.2011
<http://en.wikipedia.org/wiki/Lese-majesty#Thailand>

Wikipedia 2011b. Pattaya. Luettu ja tulostettu 28.9.2011
<http://fi.wikipedia.org/wiki/Pattaya>

Wikipedia 2011f. Sensuuri Suomessa. Luettu ja tulostettu 27.10.2011
http://fi.wikipedia.org/wiki/Sensuuri_Suomessa

Wikipedia 2011d. Suvarnabhumin kansainvälinen lentokenttä. Luettu ja tulostettu
21.10.2011
http://fi.wikipedia.org/wiki/Suvarnabhumin_kansainv%C3%A4linen_lentoasema

Wikipedia 2011a. Thaimaa. Luettu ja tulostettu 28.9.2011.
<http://fi.wikipedia.org/wiki/Thaimaa>

Wikipedia 2011c. Thaimaan kulttuuri. Luettu ja tulostettu 28.9.2011
http://fi.wikipedia.org/wiki/Thaimaan_kulttuuri

Tietoa ja ohjeita matkustusilmoituksen tekoon, sekä valmiita lomakkeita, löytyy ulkoasianministeriön nettisivuilta osoitteen *formin.finland.fi* alta löytyvästä Palvelut osiosta ja Matkustaminen. Samaisesta osiosta löydät linkin Suomen edustustoihin maittain sekä hyödyllisiä matkustustiedotteita.

UDON THANI

Uskomaton Udon Thani

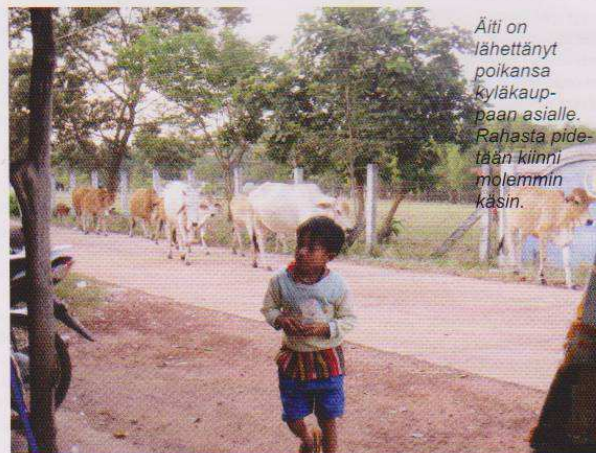
Thaimaan historiallinen kaupunki ja läheinen maalaiselämä ovat kokemuksen arvoisia

Isaanin alueeseen kuuluva Udon Thani on virallisissa kirjoissa noin 1,5 miljoonan ihmisen asuttama ja Thaimaan neljänneksi suurin kaupunki. Ulkomaalaisia asukkaiden joukossa on noin 7000. Paikan päälle pääsee helposti omien mieltymysten mukaisesti matkustamalla niin bussilla, junalla kuin lentäenkin. Bangkokista matkaa Udon Thaniin kertyy lähes 600 kilometriä, mutta matka on varmasti sen arvoisin. Laosiin viisumiaan uusimaan matkustaville rajan läheisyydessä sijaitseva kaupunki on loistava paikka pysähtyä viettämään kaupunkilomaa ja varsinkin pääasiallisesti turisti-kohteissa majoileville varmasti ihan tervetullutta vaihtelua.

Historiaa ja harrastusmahdollisuuksia

Nähtävyyksiä ja turistikohteita Udon Thanista löytyy paljon, vaikka mikään matkailun mekka paikka ei olekaan. Kuuluisimpia turistikohteita ovat *Thanngamin* vesiputous *Phoim Parkissa* ja monet historialliset luolat ja puistot, kuten *Phu Phra Bat Historical Park* ja *Amphoe Ban Phu*. Historia onkin merkittävin asia alueen kiinnostavuutta mitattaessa. Kaupungin sykkeestä kauemmas haluavat voivat ihastella *Sunshine Orchid Farmin* parfyymituotantoon meneviä kukkia, käydä kyllästävässä itsensä C-vitamiinilla *Cho-Kunin* suurella appelsiinifarmilla tai maistella paikallisia viinejä *Chatede Loein* viini- ja rypälefarmilla. Kauniita kuvia saa näiden luonnon nähtävyyksien lisäksi hienoista *Phu Ya* temppelistä ja *Phra That Sri Song Rak*-monumentista. Harrastusmahdollisuudet ovat rajattomat, sillä tarjontaa yllättävän vähäisestä turismista riippumatta on eri urheilumuodoista ratsastukseen, peleihin ja totta kai shoppailuun. Aikaansa vähemmän aktiivisesti viettäville on kaupungissa tarjolla kuppiloita, ravintoloita ja pari kuukautta sitten avattu baarikatu Udon Day and Night viihdyttää Pattayalta opittuun tyyliin kaikkia juhlimielisiä, tosin todella paljon pienemmässä mittakaavassa kuin kaikkien tuntema *Walking Street*. Englanninkielen taito on melko puutteellista ja vähäistä paikoittain, mutta palvelunhalua paikallisista löytyy ja yhteisymmärrys syntyy vaikka kehonkielellä. Kaupungin ainoa turisti-informaatiopiste löytyy *Nong Prajak Parkin* läheisyydestä *Thesa roadilta*, ja sieltä saa kaupungin karttoja sekä tarkkaa tietoa nähtävyyksistä ja kuinka minnekkin helpoiten pääsee.

Donkhamin kirkkomaalla voi farangikin hiljentyä mietiskelemään ihmiselon perimmäisiä kysymyksiä.

Äiti on lähettänyt poikansa kyläkauppaan asialle. Rahasta pidetään kiinni molemmin käsin.

Shoppailijan paratiisi

Hintataso Udon Thanissa on uskomattoman halpa verrattuna turistikeskusten hintatasoon. Takseja on tarjolla lihasvoimalla kulkevasta ärjyillä moottoreilla matkaa taittaviin ja moottoripyörätaksinkin saa joka kadunkulmasta. Mittaritakseja ei ole, mutta kyydittä kaupungissa ei varmasti jää. Moottorilla varustetulla tukkukilla kaupunkia pääsee kiertämään todella huokeaan hintaan, sillä kaupungissa ympäriinsä matkaaminen maksaa noin 30–60 bahtia ja lihasvoimalla jylläävällä ajoneuvolla pääsee vielä halvemmalla, tosin matkantekokin on hitaampaa.

Tarjolla suuren *Robinson* -ostoskeskuksen lisäksi on markkinoita vaikka muille jakaa. Suuria halleja satoine kojuineen ja tarjontaa riittää kaikille, laidasta laitaan. Verrattuna vaikkapa Phuketin *Jung Ceylonin* hintatasoon saa Udon Thanin markkinahallista samanlaisia laukkuja kolme sillä hinnalla, kun turistiryysistä kovan tinkimisen jälkeen yhden. Tinkimisvaraa Udon Thanin eri markkinoilla ei ole kuin korkeintaan 20–30 bahtin verran, mutta alennuksen pyytämiseen ei toisaalta halua edes ryhtyä, koska tavara on jo valmiiksi niin halpaa. Robinsonin

Jaana Kulluvaara,
teksti ja kuvat

Kaupunkilomalle, mars!

Jos viisumisi tarvitsee jatkoa ja päätät sen Laosista hakea, niin Udon Thani on loistava tilaisuus viettää kaupunkilomaa ja irrottautua turistien kyllästämistä kohteista. Kaupunkiin on tuki tervetullut ilman viisumiasiaakin ja varsinkaan suomalaisten matkajien ei kannata olla huolissaan mistään, sillä 1 Starin Timo ja Risto pitävät vieraista erittäin hyvää huolta. Lisätietoja kaupungista löytyy nettisivuilta www.udonmap.com.

UDON THANI

hintataso oli ostoskeskusten tyyliin korkeampi, mutta silti vaatetta sai halvemmalla kuin turistikohdeista.

Edulliset eväät ja halvat huoneet

Hieronnat maksavat melko lailla saman verran kuin Pattayan halvimmissa paikoissa ja reilusti vähemmän kuin Phuketilla. Jopa ohi ajavien ruokakärryjen tarjonasta lihavartaan sai noin viittä bahtia halvemmalla ja lisäksi saa tuoreita kurkkusiivuja ja chilimaustelientä, joita muualla ei ole pussissa mukaan kaupanpäälle tullut. Muuten kahvin, ruoan ja esimerkiksi oluen hintataso on hieman alaisempi, mutta vaihtelee suuresti paikan mukaan ja useimmiten asiaan vaikuttaa myös paikan omistajan kansalaisuus.

Majoittuminen Udon Thaniissa on edullista. Hyvätoinen huone esimerkiksi *Topmansionista* maksaa 350 bahtia/yö. Huoneesta löytyy oma suihku ja wc, parveke, kaapelitelevisio, jääkaappi, lukollinen säilytyskaappi ja erikoislevyä sänky. Paikka on puhdas ja jos haluaa, niin huone siivotaan joka päivä uuteen uskoon. Uima-allasta kaipaaville Udon Thaniasta löytyy hotelleja, joiden hintataso vaihtelee laadun mukaan neljästä sadasta bahtista reilusti yli tuhanteen bahtiin yö. Huone kannattaa varata etukäteen, jotta ei jäisi taivasalle. Parhaiden hinta-laatu-suhteen omaavien paikkojen huoneet ovat melko kovassa huudossa.

Donkham

Donkhamin kyläyhteisö sijaitsee noin 20 kilometrin päässä Udon Thanin kaupungista. Kylässä maata-

Thaimaan neljänneksi suurin kaupunki tarjoaa myös hektistä cityelämää sitä kaipaaville.

kuin yleensä. Kaikki tervehtivät toisiaan ja tuntevat toisensa sekä auttavat toisiaan pyyteettömästi. Jopa kylään tutustumaan tullut nuori falanginainen sai lämpimän ja iloisen vastaanoton ilman taka-ajatusta hyötymisestä joko rahallisesti tai muulla tavoin. Ihmisten ystävällisyys, iloisuus ja avoimuus tekevät varmasti vaikutuksen kynsisimpäänkin matkajaan.

Kylään syntynyt vasikka oli koko kyläyhteisön ilon aihe ja sitä juhlittiin herkuttelemalla, juomalla ja syömällä. Suurta grilliä valmisteltiin käyttöön. Taloihin kuljetettiin ilta-pimeällä istukasta valmistettua keittoa, suurta ja juhlallista herkkua. Yllättävän maistuvaa se olikin ennakkoiluuloisesta asenteesta huolimatta. Ruokailu kirkkaan

Hintataso Udon Thanin monilla markkinatoreilla on jopa thaimaalaiseen hintatasoon tottuneelle edullinen.

loutta harjoitetaan perinteisesti muun muassa riisinviljelyn, kalanviljelyaltaiden ja eläinten kasvatuksen muodossa. Seudulla ajellessaan näkee myös paljon eukalyptuspuita ja sokeriruokoviljelmää. Verraten moniin muihin köyhempiin maalaiskyläin, Donkhamista löytyy lapsille iso koulu, kirkko ja onpa heillä myös oma vedenpuhdistamokin. Muita tästä kyläyhteisöstä löytyviä asioita ovat aito ystävällisyys ja hyvätah-toisuus.

Maalaiskylän tunnelma on rauhallinen, vaikka kerrottiin ihmisten olevan riisinkorjuun vuoksi kiireisempiä

tähtitaivaan alla lootusasennossa, hiljaisuudessa jonka rikkoi vain iloinen puheensorina ja heinä-sirkkojen metelöinti. Hieno kokemus niille, jotka ovat tottuneet siihen, että rauhallinen tarkoittaa usein vain vähäistä tanssimusiikin pauhua kaupungista, joka ei koskaan nuku.

Köyhyys on monin paikoin nähtävillä pienissä maalaiskylissä, vaikka Donkham onkin varakkaampi kuin monet muut vastaanväliset kyläyhteisöt. Suurin osa Bangkokissa ja Thaimaan turistikeskusten baareissa työskentelevistä nuorista naisista on kotoisin täältä Isaanin alueelta. Jos kuuntelee baarityttöjen keskinäistä jutustelua, niin huomaa heidän lähes poikkeuksetta puhuvan isania, ei thaita.

Osa isanilaista kulttuuria on, että nuoret naiset huolehtivat vanhemmistaan ja taloudellisessa ahdingossa äidit lähettävät tyttärensä työskentelemään turistivaihtoisten kaupunkien baareihin ja ravintoloihin. Köyhyydestään huolimatta nämä ihmiset ovat anteliaita ja ehkä länsimaalainen voisi ottaa oppia siitä, kuinka pienistäkin asioista voi olla iloinen.

Asenteen lisäksi oikeat vaatteet

Yksi kaupungin etu maaseutuun nähden on hyönteisten ja matelijoiden vähäisyys. Jos suunnittelee matkaavansa maanviljelyseuduille, niin kannattaa pukeutua pitkiin housuihin suojataksien jalkansa mahdollisilta pistoksilta. Asenteen tulee myös olla kohdallaan, sillä olot voivat olla melko alkeellisia. Yöt koillisessa Thaimaassa kylmenevät talvisaikaan niin paljon, että pitkähihaisuus ei siinäkään mielessä ole pahasta. Niille jotka haluavat nähdä todellisen Thaimaan ja aidot thaimaalaiset ihmiset, voi Koillis-Thaimaasta ja Udon Thania suositella lämpimästi. Etenkin vuodesta toiseen jonnekin Pattayalle tai Bangkokiin matkaavien on ihan hyvä käydä katsomassa, mihin heidänkin turistikohteessa kuluttamansa rahat lopulta päättyvät.

UDON THANI

Suomi Udon Thanissa

Udon Thanin alueelle on merkitty asuvaksi noin 50 suomalaista, mutta katukuvassa heitä ei juuri näy. Monet heistä ovat thaimaalaisten naimakauppojen kautta alueelle päätyneitä tai sinne eläkepäiviään viettämään jääneitä. Ylipäänsä falangeja ei kovin paljoa katukuvassa näe, mutta kyllä heitä silti on. Yhden Suomen lipun kaupungin keskustasta löytää ja kyseessä on melko tuore suomalaisomistuksessa oleva ravintola, joka kantaa nimeä 1 Star.

Suomalaisen 1 Star -ravintolan alku on tuttu tarina, jossa rakkaus kuljetti lieksalaisen **Timo Lehikoisen** Thaimaahan yrittäjäksi. Hän oli vuosi sitten kahden kuukauden lomalla Thaimaassa kun tapasi **Pak Khatista** kotoisin olevan vaimonsa.

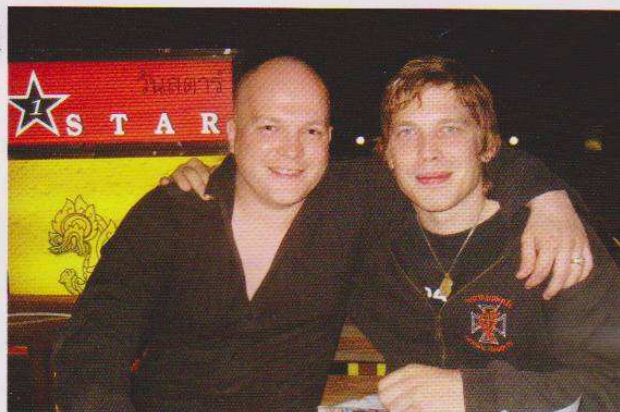
– Minulla oli suunnitelmissa avata **Nongkhaihin** yökerho, mutta sopivia tiloja ei löytynyt, joten tulimme Udon Thaniin, Timo kertoo. Mies on uusi ravintola-alalla, mutta rohkeasti 3.7.2008 avasi 1 Star -nimeä kantavan ravintolan. Myös Lieksasta lähtöisin oleva **Risto Öystilä** oli lomailemassa heinäkuussa Thaimaassa ja näki kun kaverinsa Timo aloitellut toimintaa. Kipinä syttyi ja syyskuussa myös Risto muutti pysyvästi kaupunkiin ja osti ravintolan toiminnasta puolet. Molemmat miehet ovat kokeneita Thaimaan matkailijoita ja Udon Thaniin muutto tuntui oikealta.

– Isäniin muuttavat hyvät ihmiset, Risto virnistää.

Nykyhetki ja valoisa tulevaisuus

Tuore ravintola tarjoaa sekä kansainvälistä että thairuokaa listallaan. Myös suomalaista ruokaa ja pizzaa on luvassa uuden ruokalistan myötä. Tiloista löytyy biljardipöytä, satelliitti - tv ja elävää musiikkia tarjoaa joka ilta kaupungin suosituin trubaduuri. Ravintola on viihtyisä ja palvelu ystävällistä. Virtuaalimaailmaan kaipaavilla asiakkaila on käytössään internet-yhteys ja jos omaa konetta ei kannu mukanaan niin poikien omat tietokoneet saa lainaan. Janoille tarjolla on kaupungin halvin hanakalja, joten aikaa ravintolassa vierailuun kannattaa varata enemmänkin.

Asiakaspaiikkoja 1 Starissa on 200 ja yläkerrasta löytyy ruokailutila jota voi tilata isommallekin ryhmälle rauhalliseen ruokailuun tai tilaisuuden pitoon. Koko baarin varaamistakaan pojat eivät sulje pois. Tulevaisuuden suunnitelmat ovat suuret

Lieksan miehet maailmalla. Timo Lehikoisen (vas.) ja Risto Öystilän luotsaama 1 Star on nopeasti noussut yhdeksi Udon Thanin varteenotettavista viihdekeiteistä.

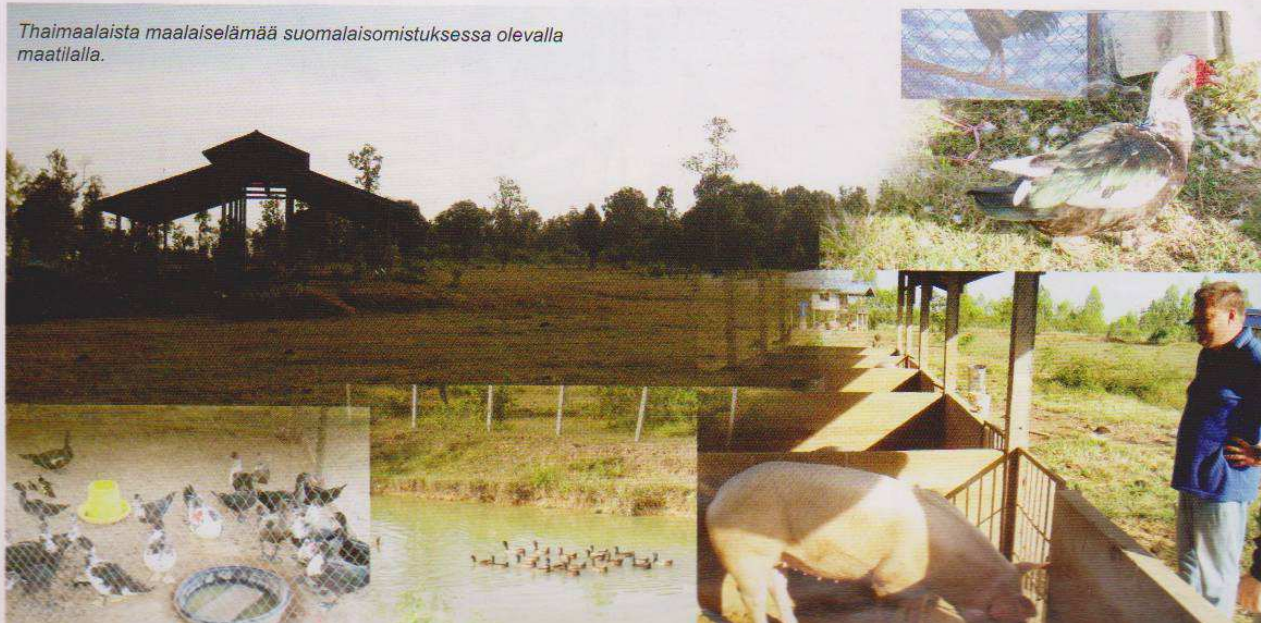
ja tilat potentiaaliset kaikenlaiselle toiminnalle. Uusi menu on jo tulolla ja biljarditurnausten seuraksi saadaan dartsia. Yökerhotoimintaa sisätiloihin, kaupungin ensimmäinen ulkoilmakaraoke, hierontapiste ja mahdollisesti jopa pari majoitushuonetta joissa pojat itse tällä hetkellä asustelevat.

– Paikkakunnan vuoksi meidän on pakko suunnata tarjontaa koko ajan enemmän thaimaalaisille, mutta pidämme suomalaiset ja muut ulkomalaiset turistit mielessä, pojat tuumaavat yhdessä tuumin. Suomalaisille asiakkaille paikkaa voisi luonnehtia kotipesäksi, sillä Timo ja Risto ovat todellinen turisti-informaatiopankki ja heiltä löytyy halua auttaa.

Maaseudun rauhassa Udon Thanin liepeillä

Julkisuudesta vähät välittävä suomalainen **Jari** muutti vaimonsa kotikylään 2003 ja osti samana vuonna itselleen maatilan. Hänen farmillaan tepastelevat sorsat, kukot ja kanat pulahdellen välillä kalanviljelylaitteisiin vilvoittelemaan. Lisäksi tilalta löytyy porsaita karsinoissaan, lintuja häkeissään ja nautaeläimiä laitumella. Vaimon veli hoitaa tilanhoitajan virkaa ja suomalaisen oma koti on rakennettu kylän toiseen päähän. Mies elää rauhallista maalaiselämää omien sanojensa mukaan ihan vaan kylässä asuen, eläen ja "viljellen". Kadehdittavan kaunist, rauhallista ja onnellista elämää ulkopuolisen silmin katsottuna.

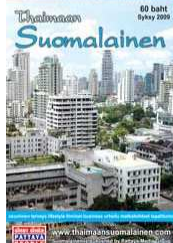
Thaimaalaista maalaiselämää suomalaisomistuksessa olevalla maatilalla.

- Suomalainen
- Siamissa sattuu
- Toimituksesta
- Lukijan kynästä
- Riippumaton tarkkailija
- Tiskin takaa
- Thaimaa golf
- Ota yhteyttä
- Contact us

Pattayan pahat pojat

-Tapaus WinCapita nostatti pulssia Jomtienillä.

Suomessa käynnissä oleva yksi maamme historian laajimmista rikostutkimuksista sai konkreettista kansainvälisyyttä keskiviikkona 29.10. Thaimaassa.

Kaikki varmasti muistavat suuren mediakohun aiheuttaneen ponzi – ja pyramidihuijausyrityksen nimeltään WinCapita. Aikaisemmin WinClubina tunnettu sijoitus- ja verkostomarkkinointisivusto lupasi sijoittajilleen jopa 400 prosentin voittoja valuuttakaupoilla, joita ei koskaan tehty.

Jo syyskuussa 2007 uutisoi MTV3 huijausepäilyistä ja saman vuoden marraskuussa yhtiö muutti nimensä WinCapitaksi.

Keskusrikospoliisin mukaan WinClub lakkasi tulouttamasta varoja syyskuussa 2007, mutta kaikesta kohusta ja lukuisista epäilyistä huolimatta uusien sijoitusten määrä oli huomattava, muun muassa täällä Pattayalla.

Kolme vuotta, arviolta noin kymmeneltä tuhannelta ihmiseltä, sijoituksia keränneen yhtiön verkkosivut sulkeutuivat 7. maaliskuuta 2008 ja yrityksen toiminta päättyi. Suomessa tapausten rikostutkinta on jatkunut kuukausia, mutta nyt myös Thaimaan poliisi on ottanut asiakseen saattaa kaksi Thaimaassa oleskelevaa päätekijää, Timo Martiskaisen ja Risto Hentusen, oikeuden eteen. Miehet on Suomessa vangittu poissaolevana jo toukokuussa.

Tunteet kuumenivat kilpaa ilman kanssa

Pattayan Jomtien Beach Road soi 4:llä sijaitsevassa suomalaishotelli JP-Housessa kävi keskiviikkopäivänä kello kahden aikaan kuhina. poliisin DSI (Department of Special Investigation) oli rantautunut autoineen ja moottoripyörineen yleensä melko rauhalliselle sivukujalle. Kymmenittäin siviilipukuisia lahjomattomia poliiseja istui verannalla tietokoneiden kanssa kuultellen paikalle rikosilmoitusta tekemään saapuneita suomalaisia. Ainoana suomalaisena naisena minun oli vaikea sulautua joukkoon, joten soluttauduin istumaan ison pöydän ympärille, jossa maanmieheni odottivat omaa vuoroaan. Kuuntelin heidän keskusteluaan ja nopeasti kävi ilmi, että moni heistä oli tullut tänne hakemaan mahdollisten korvausten lisäksi oikeutta, kirosanojen kera. Kovalla työllä hankittujen rahojen häviäminen WinCapitan myötä kuulosti hämmästyttävän kovasti ja eritoten oma tyhmyys hävettävän. Tunsin kuinka tuon kaiken hälinän ja mahdollisista pidätyksistä spekuloinnin keskellä omakin pulssini nousi ja jännitys alkoi tiivistyä, vaikka olin vain sivustaseuraaja, omat rahani edelleen omassa taskussani. Melko hämmästyttävää oli se, että paikalla oli myös henkilöitä jotka puhuivat osittain rikosilmoituksen tekemistä vastaan, puolustellen esiin nousseita nimiä myös huijauksen uhreina. Mielenkiintoni tapausta kohtaan vain nousi ja alkoi selvitä, että tämän huokan pyramidihuijauksessa on tutkittava kerros kerrokselta, ennen kuin päästään huipulle. On vaikeaa määritellä kuka lopulta oikeasti on huijattu eikä huijari. Kuka on tiennyt totuuden silti jatkaen sijoittajien hankkimista ja kuinka moni on tietoisesti tuhonnut ystävyysuhteensa huijaamalla?

Hallittu kaaos

Tapahtuman pääarkkitehti Ossi Viljanen pyöritti melko kaaoksen omaiselta vaikuttavaa show'ta varmallalla otteella informoiden paikalle saapuneita huijauksen uhreja, toimimalla tulkkina ja dokumentoiden tapahtuman valokuvin. Jo kaksitoista vuotta vakituisesti Thaimaassa asunut Viljanen on määrätietoisesti vienyt WinCapitan tapausta eteenpäin, siitä lähtien kun kaksi ensimmäistä rikosilmoitusta tehtiin Pattayan poliisille.

Istuessani terassilla seuraamassa tilannetta, DSI:n poliisikapteeni Colvik, pyysi minua tulkiksi kuulusteluihin. Paikalla olevien poliisien esimiehenä toiminut Colvik oli virkapuvussaan sen verran auktoriteettinen ja vaikuttava hahmo, että suostuin.

Käsittämättömä, mutta totta, paikalla oli vain pari englantia puhuvaa agenttia ja kielimuuri kasvoi niin pituutta kuin korkeuttakin. Kaksi thaita puhuvaa poliisia esitti kysymyksen englanninkielentaitoiselle, hän minulle ja minä suomalaiselle ja samaa reittiä takaisin. Pelkkä henkilötietojen ylöskirjaaminen tuntui ylitytsepääsemättömän vaikealta, vaikka poliiseilla oli käsissään kuulusteltavan passi ja esitetyt, poliisien paikan päällä käsin väsäämä, henkilötietolomake.

Parin tunnin istuskelun jälkeen alkoivat suomalaismiesten pinnat napsahdella. Kuulustelut siirrettiin kuuman iltapäivän vuoksi yläkertaan. Ilman mitään informaatiota kesken kaiken tietokoneet vain vietiin nenän edestä ja kuulusteltava jätettiin istumaan edelleen pöytään. Yhdessä rikosilmoituksessa meni yhdestä neljään tuntia, osa palasi takaisin vielä seuraavanakin päivänä. Järjestäytyneisyys oli kaukana ja aika ajoin tuntui kuin olisi seurannut halpaa komediaa FBI:sta.

”Pelaan vain sen verran, kuin minulla on vara hävitä”

Anonyyminä pysyttelevä suomalainen mies jakoi kanssani oman WinCapita -kokemuksensa. Tarina oli sama kuin monien muidenkin kohdalla. Hän tuli noin vuosi sitten Thaimaahan ja istui iltaa perinteiseen tapaan suomalaisessa olutravintolassa. Martiskainen ja Hentunen olivat liittyneet hänen seuraansa ja illan kuluessa ehdottaneet sijoitusta WinCapitaan, luvaten tuota surkuhupaisaa 400 prosentin tuottoa. Illanviettoa oli jatkettu ilman mitään sitovia sopimuksia aamuun asti, mutta kolme viikkoa myöhemmin pääepäillyt olivat ottaneet yhteyttä.

Kun kaikki näytti ja tuntui hyvältä, liian hyvältä ollakseen totta, hän päätti lähteä leikkiin mukaan. Etsityt miehet siirtelivät sijoituksia uskottavan oloisesti Moneybookersin kautta ja pysyivät sijoitusrahoja käteisenä. Jonkin ajan kuluttua, epäillyt ottivat yhteyttä uudestaan ja kehottivat suurempien voittojen verukkeella sijoittamaan enemmän. Mies teki kolme sijoitusta, yhteensä yli 28 000 euron verran ja menetti kaiken.

Ensin huijauksen huomattuaan, hänestä tuntui pahalta ajatus lähteä poliisin puheille. Mies halusi vain unohtaa koko asian, aivan kuin moni muikin paikalla olia kertoi tehneensä. Nyt tehtyään rikosilmoituksen, mies kertoi tutunvan mukavalta että saa antaa häntä huijanneille miehille takaisin ja odottaa että saisi oikeuden lisäksi edes osan menettämistään rahoista palaamaan oikealle tilille. Kaikesta tapahtuneesta huolimatta, hän hymyilee edelleen ja sanoo olevansa onnellisessa asemassa moniin muihin huijattuihin nähden, sillä hän aina pelaa vain sen verran kuin hänellä on vara hävitä.

Amerikan malliin, tai sitten ei...

Seurasin tilanteen kehittymistä JP-Housessa iltaan asti. Näin länsimaalaisen silmin katsottuna meno oli välillä melko hurjaa, vaikka ainoat tutkimuksiin liittyvät tapahtumat olivat pelkkiä pitkiä kuulusteluja ja peiteoperaatiota suorittavien poliisien moottoripyöräajeluita.

Thaimaan DSI on lähes suoraan verrannollinen kaikille tuttuun FBI:hin, mutta kaukana siitä. Meillä kaikilla on yleisesti luotu mielikuva korkeimmasta lahjomattomasta poliisivoimasta ja sen toiminnasta, mutta huomasin että täällä se ei päde. Illan hämytyessä alkoivat oluttölkkit avautua asiakkaiden lisäksi myös DSI:n miehillä ja sain kutsun liittyä heidän seuraansa.

Automaattiasheet vyöllä, humalassa pyöriivät ja edelleen tutkimuksia suorittavat poliisiviranomaiset häilyivät tunteissani uskomattoman, pelottavan ja hupaisan rajamaastossa. Kaksi peiteoperaatiopoliisia ja yksi englanninkielentaitoinen kuulustelija veivät minut yläkertaan, kertoen että heillä on ongelma. He kyselivät minulta niistä suomalaisista miehistä, joiden pöydässä olin istunut. Kun sanoin tutustuneeni näihin kyseisiin miehiin vasta tänään, eikä kyse ole mistään ennalta sovitusta tapaamisesta suomalaisten kesken, he alkoivat kysellä minun tekemisistäni Thaimaassa. Kerroin, että minulla ei ole mitään tekemistä WinCapitan tapauksen kanssa ja että heidän olisi suositeltavaa jatkaa kuulustelujaan jonkun muun kanssa. Kysymykset jatkuivat tietämättömyydestäni huolimatta, nyt ne vain keskittyivät minuun ja olemiseeni Thaimaassa.

Virallisten kysymysten jälkeen yksi poliiseista, edelleen automaattiasheet vyöllään, kysyi haluaisinko suudella häntä ja lähteä kenties yökerhoon juhlimaan. Annettuani kieltävän vastauksen useita kertoja ja väistellesäni hänen lähenevää päätään tarpeeksi monta kertaa ja vakuuttavasti, sain palata takaisin alakertaan samainen poliisi edelleen kannoillani. Tukalan ja ahdistavan tunnetilan jälkeen, asia alkoi taas naurattaa. Kerran elämässä koettavia asioita, jotka sillon uskomattomien tapahtumien osastolle – usko tai älä.

Loppuratkaisua odotellessa

Rikosilmoituksia Thaimaassa WinCapitaa vastaan on tehty kaikkiaan viisitoista kappaletta, joista yksitoista, näiden keskiviikon ja torstain aikana.

Poliisikapteeni Colvik ei vielä ollut halukas kertomaan tutkimusten etenemisestä, mutta selvää oli että pidätyksiä ei tulla tekemään heti, etsinnöistä huolimatta. Jään innolla odottamaan loppuratkaisua ja voin kokemani perusteella vain kuvitella kuinka elokuvamaisen vauhdikas pidätys on mahdollisesti luvassa, toivottavasti lähitulevaisuudessa.

Tulkin kertoma

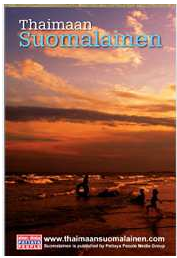
Torstaina alkoi Thaimaan poliisille selvitä huijauksen törkeys ja laajuus, eivätkä he ole halukkaita luovuttamaan Martiskaista ja Hentusta Suomeen, vaan haluavat, että heidät tuomitaan Thaimaan lakien mukaan.

DSI haluaisi Suomen keskusrikospoliisin rikostutkinnan tähänastiset tiedot, jotta he saisivat kaiken tarvittavan miesten pidättämiseen saman tien. Muussa tapauksessa, he odottavat lisää täällä Thaimaassa tehtyjä rikosilmoituksia ja jatkavat omia tutkimuksiaan saadakseen pidätykseen ja syytöseen tarvittavat tiedot.

WinCapitaa täällä Thaimaassa sijoittaneita suomalaisia kehoitetaan ottamaan yhteyttä DSI:hin tai Ossi Viljaseen, puh. 08-1851 9620, jotta juttu saataisiin päätökseen ja oikeus tapahtuisi.

Poliisitiedotus:

Mikäli olet liittynyt WinCapitaan niin, että rahaa on siirretty Thaimaassa, voit ottaa yhteyttä suomeksi sähköpostiosoitteeseen toimitus@thaimaansuomalainen.com tai soittaa Ossi Viljasen yllä olevaan numeroon. Mikäli et itse ole sponsoroinut ketään WinCapitaan

Thaimaassa, ei sinua tulla syyttämään mistään, mutta jutun tutkinnan kannalta on oleellisen tärkeää saada selville toiminnan laajuus ja päätekijät niin Pattayalla kuin muuallakin Thaimaassa. DSI –poliisit vetoavat yleisön apuun, jotta asiat saadaan Thaimaan osalta selviksi.